

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

46. An offendentes personas Cardinalium gaudeant Immunitate
Ecclesiarum, maxime post Bullam Gregorij XIV. Ex quo infertur, an
offendentes quoscumque Consiliarios, licet intimos Principum sæcularium

...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

puſſitate inſigniri: atque protegi debere. At quoniam credi nequit ſelle aliquem ex animo Chriſtianiſmum fidem ſuſcipere, eumque à delictis & facinoribus initium ducere, quæ Chriſtiana Religio omnino prohibet & auerſatur; fieri non poteſt, ut voluntas illa, quæ tunc ſolummodo ſeſe det in omnium conſpectu, ſua hominem quærit ſupplicio afficiendum, recta ſit & ſyncera, ſed ficta potiùs & ſimulata; quod eumque verò de Iudeis dicitur, infideles omnes amplectitur, cuiuſvis ſectæ fuerint. Hucque Sarpuſ.

2. Sed falſum dicit; dum aſſerit omnes Doctores aſſerere Iudæum perſiſtentem in ſuo Iudaïſmo non eſſe ab Eccleſia protegendum: nam non ignobiles, nec pauci Doctores, quibus ego adhaſi; in 4. part. traſt. 1. reſol. 50. & in part. 4. traſt. 1. reſol. 2. ex declaratione Sacræ Congregationis immunitatis contrarium aſſerunt, & Couar. var. lib. 2. c. 20. n. 11. cum Ludouico Correa in reſol. de immunit. part. 3. num. 3. obſeruat hanc ſententiam eſſe receptam frequentiori Authorum calculo, & eam probat nouiſſimè Anton. Ricciullus de iur. perſ. lib. 2. cap. 12. per tot. Zambellus in reper. Mor. verb. Eccleſia quoad ius immunitatum, num. 2. & me citato Carolus Maranta in controuerſ. iur. part. 1. reſponſ. 51. n. 3. Et ratio eſt manifeſta, quia in cap. inter alia, cap. minor, cap. frater, cap. ſi quis inuenius, cap. ſi quis conuincatur, de immunit. omnibus indiſtinctè conceditur hoc priuilegium: quia non propter perſonas, ſed perſonis propter locum conceditur; ſed infideles capaces ſunt huius cõceſſionis: ergo ſiue velint conuerti, ſiue renuant, hoc priuilegio gaudere debent. Adde quod priuilegium immunitatis eſt fauorabile; ergo eſt largè interpretandum.

3. Ad l. 1. C. de his, qui ad Eccleſ. confug. quam pro ſua ſententia adducit Sarpuſ. Reſpondeo legem illam Imperialem eſſe, & ſuper immunitate Eccleſiaſtica ſæculares Principes nihil ſtatuerè poſſunt, ut docet Alexander lib. 7. conſil. 145. num. 4. Decianus lib. 3. conſil. 80. n. 27. Sperellus deciſ. 59. num. 33. & alij. Vnde in materia immunitatis ius Canonium & non ciuile ſeruandum eſt, ut tradit Germonius de Sacr. immunit. lib. 3. cap. 16. num. 21. Tuſchus verb. Eccleſia, conſul. 10. num. 19. & verb. immunitas, conſul. 59. n. 13. Peguera in præſ. crimin. cap. 26. num. 6. & alij. Et ita ad hanc legem Cod. à Sarpo adductam reſpondet Italia de immunit. lib. 2. c. 3. §. 3. n. 1. & Correa de immunit. part. 3. n. 3. in fin. & ante illos Abbas in cap. inter alia, de immunit. num. 6. cum pluribus alijs.

4. Nec ualet dicere in fauorem Sarpi, quod Iudæi careant fide, & idèd ſunt indigni, qui hoc priuilegio gaudeant: nam, ut dictum eſt, reſpondeo quod immunitas non delinquentibus, ſed Eccleſiæ ob Dei reuerentiam conceſſa eſt. Vnde qualiſcumque proponatur delinquens, non reſpicitur ad illum, & ita locum habet immunitas dummodo excipiantur excepti. Et idèd peſſimis hominibus conceditur; qui quidem etiam non caſa fidei, ſed tantum propter pœnæ timorem ad Eccleſiam confugiunt: ac proinde licèt Iudæi & alij infideles ita ſe habeant, nequaquam ab Eccleſia ſunt extrahendi, cum malitia illorum immunitati Eccleſiaſticae nocere non debeat. iuxta reg. delictum, de regul. iur. in 6. Nec deſinam hic adnotare apud Gentes nullam in Aſylis habitam fuiſſe rationem Religionis; ita ut ij tantum, qui eos Deos colerent, ad illorum Aſyla admitterentur, ſed cuiuſcumque religionis rei eſſent, in quouis Aſylo confugiendo, ad immunitatem admitterentur.

5. Ad id verò, quod Sarpuſ aſſerit Iudæum, vel infidelem ad Eccleſiam confugientem, & Baptiſmum petentem non eſſe credendum, id recta & ſyncera intentione effecere. Reſpondeo quod licèt quando infidelis petit baptiſmum poſt commiſſum delictum, & fugam in Eccleſiam, ſit magna præſumptio aduerſus eum, quod ſimulatè petat, tamen non eſt abſolutè, ut male vult Sarpuſ, excluſendus ab immunitate; ſed Eccleſia poteſt huiuſmodi hominem ad ſe conſugiẽtem, & petentem baptiſmum protergere; donec examinet, an verè, an ſimulatè petat; & admittere probationem contra præſumptionem; quia iſta non eſt præſumptio iuris & de iure, aduerſus quam probatio non admittitur, & ita tenet Suarez de Religione, tom. 1. lib. 3. cap. 10. n. 12. Pègrinus de immunit. capit. 12. num. 1. Farinacius cap. 6. num. 84. & alij. Et idèd quando Eccleſia iudicauerit petitionem Baptiſmi non eſſe ſimulatam, ſed veram ex occasione ſiculi delicti, vel ex alio capite à Deo inſpiratam, ſicut poteſt illum hominem baptizare, ita etiam poterit declarare, ut immunitate gaudeat. Sed ſupradicta procedunt in illorum opinione, qui aſſerunt non eſſe excluſendos ab immunitate infideles, ſi petant baptiſmum: verum ego, ut dixi, abſolutè puto Iudæum, vel alium infidelem conſugiẽtem ad Eccleſiam, etiam ſi non petat baptiſmum, non eſſe immunitate priuandum.

RESOL. XLVI.

An offendentes perſonas Cardinalium gaudeant Immunitate Eccleſiarum, maximi poſt Bullam Greg. XIV. Ex quo inferitur, an offendentes quſcumque Conſiliarios, licèt intimos Principum ſæcularium gaudeant Eccleſiarum Immunitate? Ex part. 5. traſt. 2. Reſ. 86.

§. 1. Affirmatiuam ſententiam tenet Farinacius in app. à de immunit. c. 14. n. 185. quia Conſtitutio Greg. XIV. videtur reſtrieta ad eos, qui fuerint rei læſæ Maieſtatis in perſonam ipſiuſmet Principis; offendentes autem Cardinales non dicuntur offendere perſonam Pontificis, ergo, &c. Et licèt Cardinales Principes poſſint nuncupari, non tamen propriè Principes ſunt, illi præſertim, qui Superiorem non habent, & de quibus propriè Bulla Pontificia loquitur, ut inter alios obſeruat nouiſſimè Caſtr. Palaus tom. 2. traſt. 1. diſp. an. punct. 9. n. 43.

2. Sed his non obſtantibus Gambaertha de immunit. lib. 5. cap. 44. n. 5. Marius Italia lib. 1. cap. 5. n. 16. & §. 7. num. 21. cum noſtro Pègrino cap. 11. per totum, docent talem reum minime gaudere Eccleſiæ immunitate, non tantum quia Cardinales ſunt Conſiliarij Papæ, & faciunt vnum corpus cum ipſo, ex cap. felicitis, de penit. in 6. ſed quia ſunt Romane Eccleſiæ Principes, vnde & in iure Regibus æquiparantur, & ideo maieſtatem habent, & qui eos lædit, maieſtatem lædit; lædit autem eam in perſona Principis, ergo caret immunitatis priuilegio, & includitur in verbis Bullæ Gregorianæ. Quæ doctrina minime applicari poteſt quibuſcumque Conſiliarijs, licèt intimis Principum ſæcularium, nam illos offendens gaudebit utique, ut alibi diximus, Eccleſiarum immunitate, & tradit Palaus loco cit. & nouiſſimè Marcellus Vulpe in Praxi iudiciali, cap. 3. num. 15. Verum quia opinio Farinacij habet aliquam probabilitatem, quando caſus (quem Deus auertat) in facti contingentia accideret, Epifcopi, vel alij Prælati Eccleſiarum talem reum ad Eccleſiam conſugiẽtem ſecurè cuſtodiant, & illicèd Summum Pontificem ne definant certificare, qui delinquentem brachio ſæculari tradendum eſſe iuſtè determinabit.

RESOL.

Prima Reſ. hic citata nunc eſt an. recedens. Secunda verò ſupra eſt Reſ. 25.

Ad ſuſcitiandã doctrinam huius §. lege ſupra ex Reſol. 27. §. Quæro ſep. timo. & Reſ. 31. per totam & infra ex Reſ. 56. §. Nec ualet.

* Sup. hoc in Reſ. præterita, §. vlt. & in alia eius not.

Alibi in Reſ. quæ hic eſt infra 54. & in Reſ. 10. §. Sed ceſſat. & in Reſ. 108. in fine.